

Nr 71.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående en av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1950 vid dess trettiotredje sammanträde antagen rekommendation.

(3:e avd.)

I propositionen nr 59 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 2 februari 1951, anhållit om riksdagens yttrande angående en av Internationella arbetsorganisationens konferens år 1950 vid dess trettiotredje sammanträde antagen rekommendation (nr 88) angående yrkesutbildning för vuxna, däri inbegripna partiellt arbetsföra.

Rekommendationen — som i bilaga fogats till statsrådsprotokollet — berör principerna för yrkesutbildning för vuxna, de metoder som böra användas beträffande olika personalkategorier, utbildningens organisation och administration samt internationellt samarbete på ifrågavarande område. I propositionen har lämnats följande redogörelse för det huvudsakliga innehållet.

I rekommendationen förordas, att yrkesutbildningen för vuxna planeras under hänsynstagande till tendenserna på arbetsmarknaden, strävandena att förbättra och höja produktionen samt möjligheterna att bereda den som vill utbilda sig lämplig anställning. Den bör i största möjliga utsträckning bereda de vuxna en god yrkeskunskap och kännedom om de yrken, för vilka de utbilda sig, och om de näringsgrenar, inom vilka de önska taga anställning, med särskilt beaktande av att underlätta deras befordran. Yrkesutbildning för arbetslösa vuxna bör icke anlitas såsom ersättning för arbetslöshetsförsäkring eller arbetslöshetshjälp utan syfta till att underlätta återanställning av arbetslösa, vilka äro i behov av utbildning för att erhålla lämpligt arbete.

Anordningar för utbildning böra innefatta lämpliga åtgärder med avseende å demobiliserade och krigsskadade, partiellt arbetsföra, arbetslösa vuxna, vilka önska tillträde till ett yrkesområde, som präglas av långvarig brist på arbetskraft, arbetare, vilka till följd av den tekniska utvecklingen bliva övertaliga inom sitt yrke, vuxna inom yrken med överflöd på arbetskraft, vuxna, som önska emigrera med anlitan av statskontrollerad gruppemigration, samt immigranter, som mottagits i och för erhållande av anställning. Tillträde till utbildningsanordningarna bör beredas såväl kvinnor som män.

Vad gäller utbildningen av produktionsarbetare bör yrkesvägledning föregå antagandet till yrkesutbildning för att det för arbetaren i fråga lämpligaste yrket skall kunna fastställas. Arbetsgivare böra uppmantras att vidtaga åtgärder för att bereda vuxna yrkesutbildning inom företaget, antingen under arbetets gång eller annorledes. Utbildning utom företagen är underkastad detaljerade föreskrifter: den bör sätta eleverna i stånd att uppnå

den arbetstakt och färdighet, som arbetet kräver, och bör innefatta eller efterföljas av en tids yrkespraktik. Såväl då utbildningen försiggår inom som utom företaget, böra åtgärder vidtagas för att eleverna skola komma i åtnjutande av skälig ersättning.

En av de synpunkter som gjorde sig gällande vid utarbetandet av rekommendationen var, att yrkesutbildning för vuxna vore ett viktigt hjälpmedel för utvecklandet av produktiviteten. Rekommendationen upptager därför en serie bestämmelser rörande utbildning av arbetsledare, vilka i detta hänseende spela en särskilt betydelsefull roll.

Utskottet vill erinra att rekommendationen i huvudsak har en sådan utformning, att den överensstämmer med svensk praxis på området. Utskottet biträder därför departementschefens uppfattning att yrkesutbildningen i vårt land, i den utsträckning så lämpligen kan ske, bör anordnas i enlighet med de i rekommendationen uppdragna riktlinjerna.

Under åberopande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva tillkänna vad utskottet anfört.

Stockholm den 10 april 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 70.
